

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De laude obedientiae, & de tribus quae ab obedientia retrahunt. Serm. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Labores huius vite qui sint parui respectu felicitatis æternæ.

2. Cor. 11.

Lucæ 20.
Ephes. 6.
Rom. 8.
Matt. 7.
Luc. 13.

416
Tolerabis dura temporalia, sed ad lætitiã venies sempiternã. Si vis sustinere laborem, attende mercedem. Nam & operarius in vinea deficeret, nisi attenderet quid accepturus esset. Cum autem attenderis quid sis accepturus, omnia erunt tibi vilia quæ pateris, nec digna æstimabis pro quibus illud accipias. Miraberis tantum dari pro tantillo labore: Nam utique fratres pro æterna requie, labor æternus subeundus erat. Aeternam felicitatem accepturus æternas pæsiones sustinere deberes. Sed si æternum sustineres laborem, quando venires ad æternam felicitatem? Ita fit vt necessaria temporalis sit tribulatio tua: qua finita venias ad felicitatem infinitam. Sed planè fratres possent esse longa tribulatio pro æterna felicitate: Verbi gratia, vt quoniam felicitas nostra finè non habebit, miseria nostra & labor noster & tribulatio nostra diuturnæ essent. Nã etsi mille annorum essent, appende mille annos contra æternitatem. Quid appendis cum infinito quantumcunque finitum? Decem millia annorum, decies centena millia, si dicendum est, & millia millium, quæ finem habent, cum æternitate comparari non possunt. Huc accedit, quod non solum temporalem voluit laborem tuum Deus, sed etiam breuem. Paucorum dierum est tota vita hominis, etiam si læra duris non miscerentur, quæ plura & longiora sunt certè quam dura: & idèd breuiora & pauciora sunt dura, vt durare possimus. Si ergo per totam vitam suam in laboribus & in ærumnis esset, in doloribus & in tormentis, in carcere & in plagis, in fame & siti, omnibus diebus, horis omnibus per totam vitam suam vique ad ætatem senectutis, pauci dies sunt tota vita hominis. quo labore transacto veniet regnum æternum, veniet sine fine felicitas, veniet æqualitas Angelorum, veniet hæreditas Christi, veniet cohæres Christus. Pro quanto labore quantum mercedem accipimus? Hæc Augustinus. Nos igitur charissimi, quia arctam & angustam viam sumus amplexi, in ea ambulemus. Nulla nos tentatio vincat, nulla tribulatio frangat, nulla pusillanimitas deiciat, nulla nos accidia fatiget. Nunquam enim diabolus, nunquam mundus, nunquam propria carnis fragilitas poterit nobis nocere, si per bonam voluntatem noluerimus nobis ipsis deesse. Nec Deo seruire erit molestia, vbi à corde excisa fuerit accidia. Videtur quidem arcta & angusta via, sed dilatatur spe & charitate. Est etiam brevis, quam sequitur gaudium beatæ & interminabilis vitæ, gaudium immensum & infinitum. Ad quod felicissimè nos vocauit, & huc nos in viam, imò quasi in portam, per quam mox introeamus in requiem illam beatam, constituit Iesus Christus Dominus noster in secula benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De laude obedientie, & de tribus qua ab obedientiam retrahunt.

Sermo III.

Humiliauit semetipsum, factus obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen, vt in nomine Iesu stetur omne genu, caelestium, terrestrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus noster Iesus Christus in gloria est Dei Patris. Ad Philipenses 2. Christo ad Patris dextram exaltato charis-

charissimi fratres, nos gaudere conuenit. Siquidem eius ascensio nostra est in
 cœlum assumptio. Vt enim propter nos de regalibus cœli solijs descendit, vt
 propter nos passus est, vt denique vsque in mortem crucis se humiliavit, ita
 rursus hodie exaltatus præcurfor pro nobis introijt in gloriam suam. Con-
 solatur autem nos, sequendiq; spem præbet, quod ipse caput Ecclesiæ, quod
 primogenitus ex mortuis: nos verò membra eius sumus & cohæredes. Ad-
 hæc quod non potest non esse efficax, quam ad patrem fecit oratio: *Volo (in-
 quiens) pater vt vbi sum ego, illic sit & minister meus.* Ministros Christi credo ef-
 se nos omnes, si tamen illud, quod in epistola sua diuus admonet Ioannes, no-
 bis non excidat: *Qui dicit se Christi esse, debet sicut ille ambulauit & ipse ambulare.*
 Atque illud Christi: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat
 crucem suam, & sequatur me.* Satis hic insinuatum est quid à fideli imitatore
 expetat Christus. Satis intelligimus eis qui Christi cupiunt esse gloriæ con-
 fortes, necessarium fore, vt vitæ sint etiam imitatores. Igitur cum Christus
 propterea sit exaltatus in gloriam patris, quod humiliauerat semetipsum,
 factus obediens vsque ad mortem, quid aliud conficitur, quam obedientiã
 viam esse regiã, qua sequimur Christum? qua ascendimus in cœlum? Ab hac
 quisquis recedit, Christum deserit. De hac vt non nihil dicamus, aduertendũ
 tria esse quæ nos fallunt & ab obedientia detinent. Primum, quod in hominẽ
 nimis respicitur, velut hic solus sit qui præcipiat, cum potius ille, cuius loco
 & vice nobis præest, cogitandus sit. Inde vsu venit vt prælatorum iussiones,
 hoc præsertim tempore, non aliter quam traditi unculæ humanæ accipian-
 tur, quas contempnissæ non magni referat. At rectius est nobis sentiendum.
 Credendum potius Bernardo, Bonauenturæ, cæterisque omnibus Doctori-
 bus spiritu sancto plenis, quorum vna est hæc sententia omnium: Quicquid
 vice Dei præcipit homo, quod tamen non sit certum displicere Deo, haud se-
 cus omnino accipiendum est, quam si præcipiat Deus. Quid enim inter est, v-
 trum ipse, an per suos ministros, siue homines, siue angelos, hominibus no-
 tum faciat suum beneplacitum Deus? Ipsum proinde, quem pro Deo habem-
 us, tanquam Deum in his quæ aperte non sunt contra Deum, audire debe-
 mus. Credendum Paulo Apostolo, qui libertatem aut (vt verius dicam) ser-
 uicitutem carnis interdicēs, Rom. admonet, vt *omnis anima potestatib; sublimioribus
 subdita sit. non n. est, inquit, potestas nisi à Deo, q̄ aut sunt à Deo, ordinata sunt. Itaq;
 qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnatione
 acquirunt.* Et Hebræos vt obediunt præpositis suis, Deo rationem animarum
 suarum pro se reddituris. Alterum, quod ab obedientia abducit, amor est sui,
 quo sibi vnusquisque hoc solum bonum ducit, quod propria eligit volun-
 tate. Delicatam hanc & nimis molestam vocat obedientiam Bernardus, nũ-
 quam libenter obedire, nisi cum audire contigerit quod fortè libuerit aut
 quod non aliter licere seu expedire monstrauerit vel aperta ratio, vel indu-
 bitata auctoritas: Hæc, inquit, obedientia non est quæ ex regula traditur obe-
 dientia sine mora. Aduertendum igitur generatim, non quod delectabilis,
 sed quod molestius, plerunque acterè semper plus adferre frugis, quanto
 magis verò mortificatio propriæ voluntatis ad obediendum præciosum
 Deo efficitur holocaustum? Deinde cum virtus circa ardua sibi nomen ven-
 dicat & locum, non potest dici virtus, quicquid ex priuato amore nascitur:

Leo Papa.
Sap. 18.
Hebr. 6.
Collof.

Rom. 8.
Ioan. 17.

1. Ioan. 2.
Luc. 9.
March. 19.

Phil. 2.
Obedientia
via regia se-
quedi Chri-
stum.

Ab obedi-
tia hominẽ
detinentia
tria quæ sint

Bernardus.
Bonauent.
Obedientiã
esse Dei vi-
carijs, tan-
quã ipsi Deo

Rom. 13.

Heb. 13.

Amor pri-
uatus vt
impediat
obedientiã.
Bernardus.

Obedientia
magis fru-
ctuosa quæ
sit.

Amor pro-
prius quo-
modo mor-
tificandus.

Voluntas in
bono stabili-
ta quam
validissimū
fit praesidiū.

Obedientia
vnde virtutis
nomen me-
ritumque
forciaur.

Obedientia
opera quan-
tum excel-
lāt qualibet
alia.
Ioannes
Gerson.
1. Reg. 15.
Nobilius
perfectiusq;
opus quod
nam sit.

Micron.

S. Agatha.

Ioannes
Taulerius.

quin etiam non potest non aduersari virtuti, quicquid extra Deum delectat. Delectat autem extra Deum omne, quod obedientia repugnat. Proinde qui ab eiusmodi se conatur ignavia extricare, vim sibi primo inferat necesse est, donec proprii sensus & voluntatis duritiam (quæ hunc sibi laborem & obediendi difficultatem pariunt) conterat & conscientia læticiam quæ de obedientia nascitur, gustet. Nam quanto qui per obedientiam sapius se abnegat, tanto quod imperatur dulcius portat. Atque rursus alienam iustitiam sibi quisque reddit magis exosam, quo hanc aut tardius perficit aut sapienter negligit. In hoc certamine praesidium est validissimum & victoriae praesidium, bona voluntas, stabilita, videlicet institutum firmum sibi facere, nolle obedientiam vnquam prætergredi, sed omnibus anteferrī. Hanc edidit nouus tyro primum, & si non ita suauiter, tamen fortiter amplecti, nec quod sensuali affectioni placet, sed quod rationi est consentaneum, quamuis invidiosum eligere. Tertium est, quod etiam bonæ voluntatis nonnullos ab obedientia retrahit, dum rem quæ iubetur magis ex suo genere, quæ interdum vilis est, quàm ex obedientia virtute metiuntur. Cui, videlicet, rei imperat, dum aliquod nobilius quod interim in animo, aut præ omnibus habet, comparant, hoc suum studium & suam voluntatē magnificiunt, obedientiam contēnunt. Verum falluntur. Nam obedientia ipsa non ex dignitate operis quod iubetur, sed ex abnegatione eius qui obedit, virtutis nomen fortitur & meritum. Quæ etiam obedientia plerunque tanto est perfectior, quanto cum nomine res nobilior intermittitur, vilior agitur. Itaque nulla actio tam vilis est, quæ per obedientiam non efficiatur nobilis: imò quæ non plus sortitur meriti, quam ea quæ ex propria interim voluntate fieri potuisset. Praeterea dum igitur quicquid à superioribus iubetur, quantumlibet vile ex suo genere quandoquidem per obedientiam ita nobilitatur, vt ceteris omnibus vtili præstantissimis haud iniuria possit anteferrī. Non fallit quod venerabilis Ioannes Gerson doctor profectō Christianissimus, non minus constantē, quam veraciter cuidam Carthusiano scribens, ait: *Melior est obedientia quam victima.* Propterea censerī debet pro regula generali, illud esse melius, illud pulchrius, illud nobilius, illud vtilius, delectabilius & honestius, quod est obedientia proximus. Sit illa res in qua obeditur, vilis, abiecta, turpis, inutilis, laboriosa, vana, stulta, quantumlibet inhonesta, solo peccato excluso. Exemplum habemus in Domino nostro Iesu Christo, qui sacerdotali & regio genere, ac spiritu prophético insignis, nudis ambulabat pedibus, alijsq; maxime humilitatis gestis se deiecit hanc existimans (vt beatus Hieronymus finaliter inuuit) summam nobilitatem, videlicet Deo patri obedire. Vnde & beata Agatha per iudicem suum inculpata, quod seruilem personam propter Christi seruitutem gereret, respondit prudentissimè theologizando dicens. Summa ingenuitas hæc est, qua Christi seruitus comprobatur. Hæc Gerson. Astipulatur huic veritati deuotissimus doctor Ioannes Taulerius, cuius verba ex vernaculo sermone versa, hunc faciunt sensum: Quodlibet, inquit, opus vel minimum vel vilissimum, quod ex pura & humili agitur obedientia, nobilius, Deo acceptius, meritisq; locupletius est, quam alia quæcumque quæ facere posset homo propria ex voluntate, quamlibet præclara illa adhibeantur. Equidem in veritate vobis denuncio, non posse hoc tuo offerri ho-

locustum Deo gratus, quam cor verè humile atque obediens. Adde quod tã humiliter tamq; purè posset obediendo quis propter Deum propriam abnegare voluntatem, seipsum relinquere, ac exire tam in spiritu quam natura, vt immediatè ac in momento citius, perfectius, puriusq; raperetur in Deum, quam si alio modo decem perfuisset annis in aliqua deuotione sublimis. Verbi gratia: Si tanta quis foret gratia præditus, vt consuetudine familiari, & (vt dici solet) personaliter Deum semper præsto haberet, euocatus autem ad obedientiam, vt deberet humiliter Deo diceret: Benignissime Saluator Domine Deus meus, sine vt tui nunc amore ad obedientiam abscedam. Hæc humilis sui relictio qua videlicet non quæ sua, sed quæ Dei sunt, quærens, obedientiam suæ præferret deuotioni, potior atque Deo grator esset, quam si eodem momento angelis admixtus æternæ vitæ gaudia penetraret. Porro quia exempla validè extimulant, addendum duxi quod sequitur, & eiusdem sunt verba Thauleri. Fuit in quodam monasterio virgo singulari castitate nitens, & Dei amore mirum in modum feruens. Hæc tanto ardebat sponsi cœlestis desiderio, tanta ad eundem vtebatur fiducia (quid enim non audet amor) vt quadam vice præ ardoris impatientia exclamans mente, huiusmodi verbis Dominum alloqueretur: O dulcissime, ô vnice dilecte, ô fili Dei, ô redemptor animæ meæ, vtinam possibile foret, vtinam tibi placeret, vt vel vno ictu oculi in hac vita te possim contueri. Ad hoc amoris suspiriũ confestim ante oculos eius stat puero similis Dominus Iesus. Accidit tum fortè quadam è fororibus huius deuotæ cellam accedere, eamque nomine obedientiæ ad opus monasterij celeriter euocare. Quid faceret virgo Deo verè deuota? Molestum ei videbatur hospitem tam desideratum discedendo relinquere: impium, manendo per inobedientiam contemnere. Itaque rogat Dominum non minus simpliciter quam humiliter dicens: Mi Domine dilectissime atque desideratissime Christe Iesu, obedire mihi incumbit, quod tui amore libens faciam, & à te propter te recedam. Sed quæso (si tamen ita tibi placet) præstoleris me hic, quoad copia mihi fiat ad te redeundi. Hæc dicens ad opera monasterij abiit, & vultu tam hilari quam humili obediuit. Consummata obedientia, nihil magis ei cordi fuit quam cellam repetere, & celerrimè hospitem suum cœlestem renisere. Itaque aperienti cellam lumen miro fulgore coruscum (& quod oculis vix ferri posset) offundebatur. Ibi intuita dilectissimum Dominum suum, stantem non iam in specie pueri vt ante, sed pulcherrimi iuuenis, puta quatuor & viginti annorum, exultatione nimia, ac iubilo quodam soluebatur in risum, dicens: Eia dulcissime Domine mi Iesu Christe, qui factum est vt breui interuallo, & è puero tam ætate quam forma sic creueris? Dic quæso cordis mei gaudium, dic cur pulchriore & natu maiorem reperio, quem tantillum paulò ante reliqui? Huiusmodi interrogationi Dominus Iesus per benignè arridens, O filia, inquit, profunda humilitas ac festina obedientia tua me venustaauerunt, & vt cernis tam grandem fecerunt. Esto semper obediens mei amore, si mihi sine medio cupis vniri. His verbis disparuit visio. Hoc maxime contra eos est, qui suis exercitijs alioqui bonis (nam ociosa taceo) ita inhaerent, vt ad obedientiam ceu rem vilem, & à proposito suo (vt ipsi dicunt) degererem vix aduocari queant, fastidienter quicquid propria voluntate non est

Paradigma
obedientiæ
mirabile.]

Deum re-
linquere
propter Deum
quid sit.

Obedientia
vni duplicem
mercedem.
mercedem.

Voluntas
bona quan-
do nunquam
fit sine fru-
ctu boni o-
peris.

Bernardus.

1. Reg. 15.

natum, quicquid amore priuato non est inquinatum. Quæcunque iubentur, grauant, quæ suapte ingenio eligunt, delectant. Hi Deo volunt seruire in proprietate, quemadmodum ipsi, non vt ille vult, cum tamen ne hominibus quidem ferat seruum, qui aliter quam ad placitum suum contendant seruire. Omnia igitur propter obedientiam omittenda sunt, si Domino malueris, quam nobis seruire atque vt perfectius dicam: Scire Deum propter Deum relinquere, non mediocriter sapientis est. Si quidem, hoc non est aliquid amittere, sed lucrari. Nam quicquid obediendi studio intermittitur, per obedientiam duplicatur. Confirmat hoc beatissima virgo Maria ad Brigittam in Reuelationum libro, dicens: Si videris duos homines, quorum alter est sub obedientia, alter in libera potestate. Si ille qui liber est, ieiunat, simpliciter habet mercedem: si autem ille qui sub obedientia comedit illo die ieiunij carnes secundum institutionem regulæ, & secundum obedientiam, attamen benignius ieiunaret, si non obfisteret obedientia: Ipse habebit mercedem duplicem. Vnam propter obedientiam, aliam propter dilationem desiderij sui non implerionem voluntatis suæ. Item libro VI. Si alicui volenti ieiunare, qui desiderium haberet comedendi, sed voluntas resisteret desiderio, precipiatur à superiori, cui obediendum esset, quod propter obedientiam contra velle suum comederet: illa comestio maiori remuneratione digna est, quam ieiunium. Hæc ibi. Videtis modo nunquam esse bonam voluntatem, bene fructu bonis operis, quando non ex ignauia, sed altiori virtute, puta obedientia, præpeditur? Habet igitur obedientia proprium meritum, habet nihilominus interim quod intermittere cogitur bonæ voluntatis alterius. Vnde fit, vt bonum nunquam amittat, semper autem multiplicet. Ceterum quemadmodum verus obediens propriam voluntatem deserendo, quam obsequendo fit locupletior: ita qui obedientiam suam præferens voluntatem prælati iussione contemnit, non solum omnis expertus est meriti, verum etiam reus peccati. Neque enim illud Spiritus sanctus gratum accipit, pro quo negligitur interim quod debetur. Dictum fuit Sauli: *Melior est obedientia, quam victima.* Certè non commiserat Saul, quod suo genere foret malum (quippe cum sacrificium offerre Deo cæli non sit impium) sed bonum: tamen, hoc est, contra obedientiam faciendo, deliquerat: vt pote qui suo iudicium, suam voluntatem (quamuis in re alioqui bona & laudabili) vitare prætulerat iussioni. Liqueat nunc quam simus imprudentes, quando in obediencia prorsus nihil possit Deo placere. Vnde & ex flatibus patrum nostrorum præmonemur, licet multa sint & diuersa, quæ obseruamus: vnde per Dominum nostrum Iesum Christum, qui est

benedictus in secula,

Amen.